

18. april 2018
MFVM 502

REVIDERET GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) xx/xx af dd.mm.2018 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår godkendelsesbetingelserne for aktivstofferne clothianidin, imidacloprid og thiamethoxam (Komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 10. maj 2017. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen foreslår, at der indføres yderligere restriktioner i godkendelsen af aktivstofferne clothianidin, imidacloprid og thiamethoxam i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler (komitesag). Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at godkendelsesbetingelserne ændres for stofferne i bilag til Kommissionens forordning nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Det foreslås, at der indføres yderligere restriktioner i godkendelsen af aktivstofferne idet der indføres yderligere forbud mod anvendelse af visse frø bejdsset med disse aktivstoffer. Dette betyder, at stofferne kun må anvendes til sprøjtning af afgrøder i væksthuse og til bejdsning af frø til afgrøder, som sås og gennemgår hele deres livscyklus i væksthuse og ikke dyrkes eller udplantes på friland. Der vil være væsentlige økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, da der ikke i Danmark findes alternative midler til af bejdsning af frø, som ikke dyrkes i drivhuse. Hvis forslaget om yderligere restriktioner i godkendelsen af aktivstofferne clothianidin, imidacloprid og thiamethoxam vedtages, kan erhvervet søge om nationale dispensationer, såfremt dispensationsbetingelserne er opfyldt. Omfanget af de erhvervsøkonomiske konsekvenser bliver måske ikke helt så omfattende, som oplyst af landbrugserhvervet, da det konkrete omfang vil bero på eventuelle efterfølgende dispensationer. Det er ikke umiddelbart muligt at vurdere konsekvenserne af forslaget for miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer, sektion for plantesundhed den 27. april 2018. Regeringen agter at støtte forslaget om at indføre begrænsninger, idet der dog lægges afgørende vægt på at undtage følgende anvendelser fra forbuddet: bejdsning ved lave doser af visse frø (roer samt mindre afgrøder) eller udplantning af visse mindre afgrøder, under forudsætning af at afgrøderne høstes inden blomstring, og at de efterfølgende afgrøder ikke er attraktive for bier.

Baggrund

Foreløbigt forslag til Kommissionsforordning "Udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) xx/xx af dd.mm.2018 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår godkendelsesbetingelserne for aktivstofferne clothianidin, imidacloprid og thiamethoxam" er fremsendt til medlemsstaterne.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 21, som fastlægger, at Kommissionen kan tage godkendelsen af et aktivstof op til fornyet vurdering, hvis der foreligger ny viden om stoffet.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen ændrede forslag eller indenfor en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer, sektion for plantesundhed den 27. april 2018.

Formål og indhold

Det foreløbige forslag drejer sig om ændring af godkendelsen af aktivstofferne clothianidin, imidacloprid og thiametoxam i henhold til forordning om plantebeskyttelsesmidler. Det foreslås, at der indføres yderligere restriktioner i godkendelsen af aktivstofferne som betyder, at al udendørs anvendelse forbydes, og stofferne kun må anvendes til afgrøder i væksthuse, som gennemgår hele deres livscyklus i væksthuse og ikke udplantes på friland. Aktivstofferne er blevet vurderet af EFSA (Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet) og vurderingerne er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper under EFSA, hvor flere medlemsstaters pesticidmyndigheder har deltaget. Denne vurdering har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål at indskrænke godkendelsen af aktivstofferne i henhold til forordning 1107/2009.

EFSA har senest udarbejdet konklusionsrapporter over risikovurderingen for aktivstofferne for så vidt angår anvendelse som bejdsmiddel og som granulat. Rapporterne er tilgængelige på EFSA's hjemmeside.

Ifølge Kommissionens udkast til vurderingsrapporterne, der hører til forslaget, har vurderingen af aktivstofferne for de angivne begrænsede anvendelsesområder vist, at det kan antages, at aktivstofferne for nedenstående anvendelsesområder opfylder betingelserne i artikel 4 stk. 1-3 i forordning 1107/2009 for godkendelse. Det vil sige, at det er vist, at der ikke er uacceptable effekter på sundhed og miljø.

De resterende anvendelsesområder er:

Aktivstof	Anvendelsesområde
Clothianidin	Insektmiddel til brug i permanente væksthuse og til bejds-

	ning af frø, hvor afgrøden forbliver i væksthuse i hele dens livscyklus
Imidacloprid	Insektmiddel til brug i permanente væksthuse og til bejdning af frø, hvor afgrøden forbliver i væksthuse i hele dens livscyklus
Thiamethoxam	Insektmiddel til brug i permanente væksthuse og til bejdning af frø, hvor afgrøden forbliver i væksthuse i hele dens livscyklus

Når aktivstofferne er godkendt iht. forordning 1107/2009, er det efterfølgende en national opgave at tage stilling til, om de plantebeskyttelsesmidler, aktivstofferne indgår i, kan godkendes til brug i det pågældende land. Denne stillingtagen skal ske på grundlag af de såkaldte ”ensartede principper” samt den viden om aktivstoffet, der er opnået ved vurderingen. Denne vurdering er sammenfattet på datablade i de vurderingsrapporter, som er knyttet til forordningsforslaget.

Når medlemsstaterne efterfølgende skal vurdere plantebeskyttelsesmidler indeholdende stofferne, skal der ifølge udkastet til vurderingsrapporten for nogle stoffer tages særligt hensyn til visse risici. Det kan f.eks. være risikoen for udvaskning til grundvandet af aktivstoffet og dets nedbrydningsprodukter, risiko for vandmiljøet, eller risiko for sprøjteførere. Det vil endvidere være angivet, at der om nødvendigt skal indføres risikobegrænsende foranstaltninger.

Generelt om godkendelsesproceduren: I forbindelse med godkendelse af aktivstoffer i EU skal der vises sikker anvendelse. Dette vil sige, at man ved en miljø- og sundhedsvurdering har vist, at stoffet ikke udgør en risiko for menneskers sundhed eller miljøet. Aktivstoffet i sig selv kan godt have iboende skadelige egenskaber, men en faktisk risiko for sundhed eller miljø afhænger af, hvor meget af det pågældende aktivstof miljøet eller mennesker udsættes for ved den ansøgte anvendelse. Hvis EU-vurderingen for den søgte anvendelse ikke viser en risiko, er der en sikker anvendelse, og stoffet kan godkendes i EU. Hvis der derimod er påvist en risiko, er der ikke vist sikker anvendelse, og stoffet kan ikke godkendes i EU. Hvis aktivstoffet godkendes i EU, er det efterfølgende en national opgave at tage stilling til, om de plantebeskyttelsesmidler, aktivstofferne indgår i, kan godkendes til de konkrete anvendelser, der søges om i det pågældende land og som opfylder kravene i godkendelsesforordningen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en gennemførelsesforanstaltning til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Aktivstofferne clothianidin, imidacloprid og thiametoxam er stoffer, som tidligere er godkendt i EU i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler, som er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at godkendelsesbetingelserne ændres for stofferne i bilag til Kommissionens forordning nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af

forslaget. Der er godkendt plantebeskyttelsesmidler med aktivstofferne clothianidin, imidacloprid og thiametoxam i Danmark.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Der er administrative konsekvenser for staten, da godkendelser med aktivstofferne clothianidin, imidacloprid og thiametoxam skal ændres eller trækkes tilbage. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, oplyser, at forslaget vil have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet en række eksisterende danske godkendelser skal trækkes tilbage. Der findes ikke i Danmark alternative midler til bejdsning af frø.

Med hensyn til økonomiske konsekvenser for *jordbruget og grønsagsproducenter* i Danmark, har landbrugets organisationer oplyst følgende:

Kinakål: Kinakål høstes normalt før blomstring. Forbud mod bejdsning (100 hektar) vil få store konsekvenser pga. manglende alternativer. Angreb af skadedyr vil betyde et tab på 175.000 kr./hektar, såfremt hele afgrøden går tabt, hvilket ikke kan forventes at ske hvert år. Det svarer til en omsætning på 12 mio. kr. pr. år, hvis 2/3 af produktionen ophører. Der er her ikke indregnet en indtægt ved dyrkning af andre afgrøder på arealerne, så der er ikke tale om et erhvervsøkonomisk tab, men en tabt omsætning.

Andre kålarter: Disse kålarter høstes normalt før blomstring. Forbud mod bejdsning (900 hektar) vil betyde en merudgift til sprøjtning med alternativer på op til 1/2 mio. kr. pr. år.

Der vil også være erhvervsøkonomiske konsekvenser, for så vidt angår forbud mod bejdsning af læggekartofler, roefrø, spinat og salat. Omfanget af disse økonomiske konsekvenser er tidligere blevet oplyst af landbrugets organisationer i forbindelse med høring af sagen:

Stivelseskartofler: Forbud mod bejdsning vil betyde, at afgrøden i stedet skal sprøjtes mod skadedyr. Man har opgjort, at der vil ske et tab af udbytte svarende til 383 kr./hektar ved sprøjtning fremfor ved bejdsning. Når det estimeres, at afgrøden dyrkes på 16.000 hektar, vil det betyde et udbyttetab på godt 6 mio. kr. pr. år. Yderligere vil der være merudgift til sprøjtning på suboptimale tidspunkter på 1-2 mio. kr. pr. år.

Korsblomstrede afgrøder: Der anvendes bejdsning af frø til disse afgrøder til dyrkning på 700 hektar. Et forbud mod bejdsning ville betyde, at afgrøderne i stedet vil skulle sprøjtes 2 1/2 gange pr. hektar, hvilket ville betyde en merudgift på 500 kr./hektar. I alt en merudgift på 350.000 kr. pr. år. Hvis derimod hele afgrøden mistes på grund af skadevoldere, vil det kunne betyde et udbyttetab på 5. mio. kr. pr. år.

Spinat: Der foretages bejdsning af spinatfrø til 4000 hektar spinatafgrøde pr. år. Hvis bejdsning forbydes vil afgrøden i gennemsnit skulle sprøjtes 2 gange pr. år til 500 kr./hektar, hvilket ville betyde en merudgift på 2 mio. kr. pr. år.

Roer til sukker: Det estimeres, at sukkerroer dyrkes på 33.000 hektar pr. år. Der forventes på dette areal et udbyttetab på 10-23 % som følge af øget skadedyrs- og sygdomsforekomst. Samtidig forventes det, at der skal sprøjtes 1-2 gange pr. år med pyrethroider og 1 gang pr. år med pirimicarb. I alt bliver udbyttetab og merudgifterne til sprøjtning 70-150 mio. kr. pr. år.

Foderroer: Forbud mod bejdsning vil give en generelt årligt udbyttenedgang på ca. 3 %. Yderligere vil der ske udbyttenedgang som følge af sygdommen virusgulsot på 10 til 20 %. I alt en nedgang på 13 til 23 %, som vil betyde et tab på 8 - 13 mio. kr. pr. år.

Ud over de økonomiske konsekvenser for jordbruget og grønsagsproducenter har forslaget betydning for eksport af roefrø, da forslaget vil betyde et forbud mod bejdsning af frø til eksport både til EU-lande og tredjelande. Der sker en forarbejdning inklusiv bejdsning af roefrø i Danmark, men frøene er ikke dyrket i Danmark. Hele eksportindtægten på ca. 500 mio. kr. pr. år må ifølge erhvervet forventes at bortfalde. Det skal understreges, at et fald i eksporten ikke er ensbetydende med et direkte erhvervsøkonomisk tab. De erhvervsøkonomiske adfærdsvirkninger er ikke nærmere opgjort.

I de afgrøder, hvor forbud mod bejdsning med neonikotinoide betyder, at man i stedet vil skulle sprøjte efter fremspiring af afgrøden, kan der ifølge Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, på længere sigt være øget risiko for resistens, da der i Danmark i mange tilfælde kun er godkendt insekticider tilhørende gruppen af pyrethoide. Det vil sige, at man ikke kan veksle imellem virkemåder. Hvis dyrkning af en afgrøde som følge heraf ophører, vil der dog blive dyrket en anden afgrøde, som delvis vil kompensere for tabet.

Såfremt forslaget om yderligere restriktioner i godkendelsen af aktivstofferne clothianidin, imidacloprid og thiamethoxam vedtages, kan erhvervet søge om nationale dispensationer, såfremt dispensationsbetingelserne er opfyldt. Omfanget af de erhvervsøkonomiske konsekvenser bliver derfor måske ikke helt så omfattende, som oplyst af landbrugserhvervet, da det konkrete omfang vil bero på eventuelle efterfølgende dispensationer.

Bestøvning fra bier og andre insekter udgør en livsvigtig økosystemtjeneste, og 80 % af Europas planter vurderes i mere eller mindre grad at være afhængige af insektbestøvning. Det er estimeret, at bestøvning fra insekter, herunder bier, har en værdi på mere end 100 mia. kr. om året i EU, og i Danmark er værdien af bi-bestøvning af afgrøder værdisat til i størrelsesordenen 1 mia. kr. på årsbasis.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Det er ikke umiddelbart muligt at vurdere konsekvenserne for beskyttelsesniveauet i Danmark ved en godkendelse af aktivstofferne i henhold til forordning 1107/2009, idet effekten på beskyttelsesniveauet vil afhænge dels af, om der konkret søges om godkendelse af midler med det pågældende aktivstof i Danmark, og dels af den efterfølgende nationale vurdering af, om midlerne kan godkendes under danske forhold.

Miljøstyrelsen vurderer, på baggrund af EFSA's seneste risikovurderinger fra 1. februar 2018, at der vil være anvendelser, som ved brug af lave doseringer og med passende risikobegrænsende foranstaltninger ikke vil udgøre en reel risiko for bier. Disse anvendelser omfatter bejdsning ved lave doser af visse frø (roer samt mindre afgrøder såsom kål og spinat) eller udplantning af visse mindre afgrøder, under forudsætning af at afgrøderne høstes inden blomstring, og at de efterfølgende afgrøder (for eksempel korn) ikke er attraktive for bier samt særligt plejede græsarealer (for eksempel golfplæner).

Høring

Sagen har tidligere været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget i maj 2017. Der indkom på daværende tidspunkt fire høringssvar.

DAKOFO finder det problematisk, såfremt der indføres forbud mod bejdsning af roer og kartofler. DAKOFO noterer sig med tilfredshed, at regeringen også er imod forbud mod bejdsning af disse afgrø-

der. DAKOFO mener, at man bør afvente en rapport fra EFSA, som pt. arbejder på en rapport om anvendelsen af neonicotinoider, inden der træffes beslutning om ny regulering. DAKOFO anfører endvidere, at manglende mulighed for bejdsning af rapsfrø er en udfordring, idet det kan medføre store udbyttetab som følge af angreb fra rapsjordlopper. Samtidigt er der risiko for udvikling af resistens ved alternative behandlinger.

Landbrug & Fødevarer anfører, at forbuddet mod bejdsning med neonicotinoiderne er uden fagligt belæg, og at et evt. forbud bør afvente EFSA's konklusion om brugen af stofferne som bejdsmedier. Landbrug & Fødevarer anfører, at regeringens linje om kun at støtte Kommissionens forslag, såfremt forslaget ændres, umiddelbart lyder logisk. Dog ønsker Landbrug & Fødevarer en mere tydelig holdning om kun at stemme for Kommissionens forslag, såfremt det alene omfatter sprøjtning af afgrøder. Det vil sige, at det stadig skal være lovligt at anvende aktivstofferne til bejdsning. Landbrug & Fødevarer har estimeret de økonomiske konsekvenser ved forbud mod brug af neonicotinoiderne til bejdsning af en række forskellige frø og af kartofler. De nærmere specificerede udbyttetab og merudgifter er listet i afsnittet ovenfor om økonomiske konsekvenser.

Danske Sukkerroedyrkere, Nordic Sugar og Nordic Beet Research mener, at et forbud mod bejdsning af roefrø vil føre til en øget sprøjtning af afgrøden på marker, og at denne sprøjtning vil være mere belastende for miljøet. Endvidere er sprøjtning af roer med insektmiddel ikke effektiv for alle skadevoldere i denne afgrøde, især ferskenbladlusen, som er resistent overfor de brugte sprøjtemidler, og som overfører den tabsvoldende sygdom virusgulrot til roerne. Endelig mener branchen, at bejdsning af roefrø ikke vil udgøre en væsentlig risiko for bier, da roer ikke blomstrer, og bier derfor ikke udsættes for neonicotinoiderne. Danske Sukkerroedyrkere, Nordic Sugar og Nordic Beet Research har estimeret de økonomiske konsekvenser ved forbud mod brug af neonicotinoiderne til bejdsning af sukkerroefrø. De nærmere specificerede udbyttetab og merudgifter er listet i afsnittet ovenfor om økonomiske konsekvenser.

Brancheudvalget for Frø fremfører, at et forbud mod bejdsning af frø med neonicotinoiderne er uacceptabelt og uden videnskabelige begrundelse, da de ikke mener, at midlerne er farlige for bier ved en anvendelse som bejdsmedier. Desuden anfører de, at et forbud mod bejdsning af frø vil betyde, at de afgrøder, hvor frøene ikke er blevet bejdsset, skal marksprøjtes flere gange, hvilket vil være mere miljøbelastende. Endelig mener de, at der ikke bør træffes en afgørelse om et evt. forbud af bejdsning med stofferne, før EFSA's konklusion om brug som bejdsmedier af de tre stoffer foreligger. Brancheudvalget for Frø har estimeret de økonomiske konsekvenser ved forbud mod brug af neonicotinoiderne til bejdsning af roefrø til eksport, frø af korsblomstrede afgrøder og frø til spinat. De nærmere specificerede udbyttetab og merudgifter er listet i afsnittet ovenfor om økonomiske konsekvenser.

Det reviderede forslag har efterfølgende været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget i april 2018, og der er indkommet følgende høringssvar.

Landbrug & Fødevarer henviser til høringssvar fremsendt i maj 2017. Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at regeringen agter at stemme imod forslaget, såfremt det ikke modificeres. Landbrug & Fødevarer forventer, at de juridiske aspekter i forhold til Kommissionens forslag er afstemt med gældende EU ret, jf. forordning 1107/2009. Landbrug & Fødevarer undres over, at der ikke omtales erhvervsøkonomiske konsekvenser for vinterraps. Landbrug & Fødevarer tager desuden til efterretning, at det ikke anses for muligt på nuværende tidspunkt at vurdere risikoen for anvendelse af aktivstoffet imidacloprid til bejdsning i kartofler samt, at Landbrug & Fødevarer er enig med Miljøstyrelsen i, at alternativerne til bejdsning med de tre aktivstoffer vil medføre en øget sundheds- og miljøbelastning.

Brancheudvalget for Frø henviser til høringssvar fremsendt i maj 2017. Brancheudvalget for Frø mener, at bejdsning med de tre neonicotinoide er afgørende for produktionen af frø. Til regeringens holdning bemærker Brancheudvalget for Frø, at mindre afgrøder forstås som havefrøafgrøder og lignende, som dyrkes til frø samt, at der bør indføres en undtagelse for udplantning af afgrøder til frøproduktion. Brancheudvalget for Frø mener ikke, at der skulle være påvist fund i nektar/pollen som følge af vådbejdsning i frøproduktionen og gør opmærksom på, at neonicotinoiderne i roefrø og i spinat til frøproduktion er almindeligt anvendt til udsåning i Danmark og til eksport.

Det Økologiske Råd finder det ikke godtgjort, at brug af de tre aktivstoffer til bejdsning af frø til brug på friland er uden risiko for bier og støtter på denne baggrund Kommissionens forslag. Det Økologiske Råd mener, at det bør undersøges under danske forhold, om de berørte afgrøder i stedet kan dyrkes med økologiske produktionsmetoder på friland, og at det skal afklares, om et eventuelt produktionstab vil kunne opvejes af merprisen for økologiske produkter.

Danmarks Biavlerforening udtrykker bekymring overfor enhver anvendelse af de tre aktivstoffer på friland, og anbefaler et fuldstændigt forbud mod anvendelse på friland. Danmarks biavlerforening henviser til en undersøgelse offentliggjort i 2017, hvor der i 198 prøver af honning fra hele verden er fundet mindst ét neonicotinoid, hvilket beviser, at bier er eksponeret for disse stoffer. Foreningen udtrykker forundring over, at regeringen i sin vurdering af stofferne ikke henviser til EFSA's nyeste konklusion om neonicotinoiderne fra 1. februar 2018. Foreningen mener, at EFSA har konkluderet, at der er vist risiko for bier ved al udendørs anvendelse. Desuden mener Danmarks biavlerforening, at regeringen i sin indstilling indirekte angiver, at man i Danmark ikke længere vil give dispensation til bejdsning af rapsfrø og kartofler.

Danmarks Naturfredningsforening mener ikke, der er fagligt belæg for at sige, at der vil blive anvendt endnu mere belastende insekticider, hvis der ikke bejdses med neonicotinoide. Yderligere mener Danmarks Naturfredningsforening, at de estimerede erhvervsøkonomiske tab er skudt langt over mål. Det er kun i ét ud af hvert 5. år, at angreb med rapsjordlopper vil være ødelæggende. Endeligt mener foreningen, at stort set alle anvendelser af neonicotinoide på friland skader biernes overlevelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere drøftelser af begrænsninger i brugen af stofferne er det uvist, om der vil være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter grundlæggende forslaget om, at der bør indføres begrænsninger for de anvendelser, der udgør en risiko for bier. Regeringen finder derfor, at forslaget skal tilpasses således, at det ikke omfatter anvendelser, som ikke udgør en reel risiko for bier. Regeringen lægger derfor afgørende vægt på, at disse anvendelser undtages fra begrænsningerne under forudsætning af de nævnte risikobegrænsende foranstaltninger.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget om at indføre begrænsninger, idet der lægges afgørende vægt på at undtage følgende anvendelser fra forbuddet: bejdsning ved lave doser af visse frø (roer samt mindre afgrøder) eller udplantning af visse mindre afgrøder, under forudsætning af at afgrøderne høstes inden blomstring, og at de efterfølgende afgrøder ikke er attraktive for bier.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er tidligere oversendt grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 10. maj 2017.